

«ΠΑΣΧΑ ΙΕΡΟΝ ΗΜΙΝ ΣΗΜΕΡΟΝ ΑΝΑΔΕΔΕΙΚΤΑΙ»

ΛΑΜΠΡΟΥ Κ. ΣΚΟΝΤΖΟΥ Θεολόγου - καθηγητού

Θεολογικά κείμενα αφιερωμένα στο περιεχόμενο και τα νοήματα της Αγίας και Μεγάλης Εορτής του Πάσχα. Ένας οδηγός για την εισαγωγή του αναγνώστη στην εορταστική και ευφρόσυνη πνευματική πανδαισία της **«εορτής των εορτών και της πανηγύρεως των πανηγύρεων»**. Μια απόπειρα εμβάθυνσης στα κοσμοσωτήρια αποτελέσματα του υπέρτατου γεγονότος της λαμπροφόρου Αναστάσεως του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Μια ταπεινή προτροπή για οντολογική προσέγγιση και αέναη βίωση της μεταναστάσιμης **«νέας βιωτής»**, η οποία ταυτίζεται με την αναδημιουργία του κόσμου από το Μεγάλο Τροπαιούχο του Πάσχα, τον Αναστάντα Κύριο.

«ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΛΑΜΠΡΥΝΘΩΜΕΝ ΤΗ ΠΑΝΗΓΥΡΕΙ»

«Πάσχα το τερπνόν' Πάσχα Κυρίου Πάσχα' Πάσχα πανσεβάσμιον ημίν ανέτειλε». Με αυτούς τους υπέροχους και πανηγυρικούς στίχους ο θεσπέσιος υμνογράφος της Αναστάσεως αναγγέλλει στους πιστούς την έλευση της πλέον λαμπρής και ευφρόσυνης εορτής της Εκκλησίας μας. Σύμπας ο άγιος λαός του Θεού, ο **«ευσεβής και φιλόθεος»**, όπως τον αποκαλεί ο ιερός Χρυσόστομος, **«εν ενί στόματι και μια καρδία»**, με δάκρυα χαράς στα μάτια, υμνεί τον Αναστάντα εκ νεκρών και νικητή του θανάτου, Κύριο Ιησού Χριστό. Με αισθήματα βαθύτατης συγκίνησης και απέραντης αγαλλίασης κατακλύζει τους λαμπροστόλιστους και ολόφωτους ναούς για να εορτάσει τη Θεία Έγερση και να απολαύσει τον ανείπωτο πλούτο της χρηστότητας του Κυρίου. Σπεύδει για να εορτάσει τον πιο σπουδαίο θρίαμβο, την πιο μεγάλη και απερίγραπτη νίκη της ανθρώπινης ιστορίας: Τον θάνατο του θανάτου μας!

Ύστερα από μια μακρά πνευματική και σωματική άσκηση και πορεία, κατά την οποία γίναμε κοινωνοί των σωτηριωδών Παθημάτων του Κυρίου και Λυτρωτή μας Χριστού. Ύστερα από μια οντολογική μετοχή **«εις τον θάνατον αυτού»** (Ρωμ.6,4) προσερχόμεθα **«λαμπαδηφόροι, τω προϊόντι Χριστώ εκ του μνήματος»** για να **«συνεορτάσωμεν ταις φιλεόρτοις τάξεσι, Πάσχα Θεού το σωτήριο»**. Αφήνουμε πια την κατήφεια και την

κατάλυση της αγίας Εβδομάδος των Παθών και σπεύδουμε **«αγαλλομένω ποδί»** να συμμετάσχουμε της άφατης πασχαλινής πανδαισίας, να λαμπρυνθούμε και να πανηγυρίσουμε, να απολαύσουμε υπερβαλλόντως **«του συμποσίου της πίστεως»**.

Πάσχα σημαίνει διάβαση, λύτρωση, σωτηρία. Όπως ο παλιός λαός του Θεού, ο Ισραήλ, σώθηκε, χάρις στη θαυμαστή βοήθεια του Θεού, από την φαραωνική τυραννία, έτσι και ο νέος λαός του Θεού, οι πιστοί από όλες τις φυλές του κόσμου, σώθηκαν από τη νοητή φαραωνική τυραννία της αμαρτίας και πέρασαν στην εν Χριστώ πραγματική ελευθερία της χάριτος του Θεού. Το ιουδαϊκό Πάσχα υπήρξε τύπος του χριστιανικού Πάσχα. Εκείνο υπήρξε μια στενή εθνική και συνάμα θρησκευτική εορτή, ανάμνηση ενός εθνικοαπελευθερωτικού γεγονότος, ενός μικρού λαού. Το χριστιανικό Πάσχα είναι ο λαμπρότατος εορτασμός της πανανθρώπινης απελευθέρωσης από τον πιο τυραννικό και ανίκητο δυνάστη, τον άρχοντα του κόσμου τούτου, διάβολο και τον πικρό και αναπόφευκτο θάνατο.

Ο Κύριος Ιησούς Χριστός δέχτηκε να γίνει ο Ίδιος, με τη θέλησή Του, απολυτρωτική θυσία. Να γίνει ο νοητός **«ενιαύσιος αμνός»**, το **«άμωμο ιερείο»** του νέου Πάσχα, προκειμένου να νικηθεί ο νοητός Φαραώ, ο διάβολος, να καταργηθεί το κράτος του θανάτου και να γίνει η καταλλαγή του ανθρωπίνου γένους με το Θεό (Εφ.2,13). Δι' αυτής της υπερτάτης θυσίας **«εκ της φθοράς το ημέτερον γένος ανακληθέν προς αιωνίαν ζωήν μεταβέβηκεν»**.

Η λαμπροφόρος Ανάσταση του Κυρίου υπήρξε νομοτελειακή, αυτό που δε μπορούσε να προβλέψει ο παμφάγος Άδης, προσωποποιημένος στο έχθιστο πρόσωπο του Σατανά. Η πηγή της ζωής, η όντως ζωή, καθ' ότι **«εν αυτώ ζωή ην»** (Ιωάν.1,4) ήταν αδύνατο να κρατηθεί δέσμια των αιωνίων νοητών δεσμών του Άδη. Έτσι η ψυχή του Κυρίου **«σπαράττουσα άμφω γαρ δεσμούς του θανάτου και Άδου»**, και αφού ενώθηκε ξανά με το άχραντο σώμα Του, ανέστη θριαμβευτικά. Ο απόστολος Παύλος διακηρύσσει πανηγυρικά: **«Χριστός εγερθείς εκ νεκρών, ουκέτι αποθνήσκει, θάνατος αυτού ουκέτι κυριεύει»** (Ρωμ.6,9). **«Σήμερον ο Κύριός μας Χριστός έσπασε τις χάλκινες πύλες και εξηφάνισε και αυτόν τον θάνατον»** τονίζει ο ιερός Χρυσόστομος. Και συνεχίζει: **«Διατί όμως λέγω τον θάνατον; Και αυτό το**

όνομά του ακόμη άλλαξε. Δεν ονομάζεται πλέον θάνατος, αλλά κοίμησις και ύπνος»!

Οι σωτήριες δωρεές που απορρέουν από την Ανάσταση του Κυρίου είναι ανεξάντλητες. Η Θεία Έγερση είναι η ακένωτη πηγή των δωρεών και των ευλογιών του Θεού. Σύμφωνα με τον απόστολο Παύλο, το γεγονός της Αναστάσεως αποτελεί την πεμπτουσία ολοκλήρου του χριστιανικού οικοδομήματος. Στην αντίθετη περίπτωση **«ει δε Χριστός ουκ εγήγερται, κενόν άρα το κήρυγμα ημών, κενή δε και η πίστις υμών. Ευρισκόμεθα δε και ψευδομάρτυρες του Θεού, ότι εμαρτυρήσαμεν κατά του Θεού ότι ήγειρε τον Χριστόν, ον ουκ ήγειρεν, είπερ άρα νεκροί ουκ εγείρονται' ει γαρ νεκροί ουκ εγείρονται, ουδέ Χριστός εγήγερται. Ει δε Χριστός ουκ εγήγερται, ματαία η πίστις υμών' ότι εστέ εν ταις αμαρτίαις υμών. Άρα και οι κοιμηθέντες εν Χριστώ απώλοντο. Ει εν τη ζωή ταύτη ηλπιότες εσμέν εν Χριστώ μόνον, ελεεινότεροι πάντων ανθρώπων εσμέν»** (Α' Κορ.15,15-19). Με άλλα λόγια Χριστιανισμός, χωρίς το θεμέλιο της πίστεως στην Ανάσταση του Χριστού, είναι όχι μόνον ανωφελής στην ανθρωπότητα, αλλά ακόμη και επιζήμιος! Η σχολαστική και ορθολογιστική θεώρηση της χριστιανικής πίστεως στην Ανάσταση οδηγεί σε τραγικά αδιέξοδα, απογυμνώνει τον Χριστιανισμό από την απολυτρωτική του δύναμη και τον υποβιβάζει και εξισώνει με τις άλλες θρησκείες του κόσμου, οι οποίες ικανοποιούν μόνο το «θρησκευτικό συναίσθημα» των οπαδών τους. Οικτρή απόδειξη όλων αυτών όλα τα τραγικά αδιέξοδα του δυτικού νοησιαρχικού ανθρώπου, τα οποία οφείλονται κατά κύριο λόγο στην άρνηση της Αναστάσεως και εν γένει στην απόρριψη της εν Χριστώ απολυτρώσεως.

Εμείς οι ορθόδοξοι πιστοί, ακολουθώντας την βιβλική και αγιοπατερική θεολογία και παράδοση, στηρίζουμε την πίστη μας στο ασάλευτο βάθρο της Αναστάσεως του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Έχουμε ως εφιαλτήριο στη ζωή μας την ελπιδοφόρα αρχή: **«Νυνί δε Χριστός εγήγερται εκ νεκρών, απαρχή των κεκοιμημένων εγένετο ... εν τω Χριστώ πάντες ζωοποιηθήσονται»** (Α' Κορ.15,20,22). Ολόκληρη η βιωτή μας κινείται γύρω από το νοητό άξονα της Αναστάσεως. Η γέννησή μας, ο τρόπος της ζωής μας, η νοοτροπία μας, η λατρεία μας, ακόμα και θανή μας, που για μας είναι

προσωρινή κοίμηση, προσδιορίζονται και επηρεάζονται άμεσα από το γεγονός της Αναστάσεως του Κυρίου και τη μελλοντική εν Χριστώ προσωπική μας ανάσταση. Έτσι τίποτε πια δε μας φοβίζει, αφού νικήθηκε ο θάνατος, ο μεγαλύτερος εχθρός μας. Όλα τα άλλα εμπόδια και οι δυσκολίες της ζωής μας προσπερνιούνται με αίσθημα αισιοδοξίας. Η απελπισία και η κατήφεια είναι ίδιον των απίστων, αυτών που δεν έχουν ελπίδα αναστάσεως, όλων εκείνων που αρνούνται την Ανάσταση του Λυτρωτή μας και φορτωμένοι εωσφορικό εσμό, περιχαρακώνονται στην υποκειμενική τους διανοητική αυτάρκεια.

Για όλους αυτούς τους λόγους σκιρτούμε από χαρά και ουράνια αγαλλίαση την αγία ημέρα της Εγέρσεως του Λυτρωτή μας Χριστού. Εορτάζουμε και δοξάζουμε την πανένδοξη Ανάσταση του Κυρίου μας και πανηγυρίζουμε προκαταβολικά για τη δική μας μελλοντική ανάσταση και την είσοδό μας στην ατέρμονη Βασιλεία του Θεού. Ομολογούμε, με τον πιο δυναμικό τρόπο, την πίστη μας στον μοναδικό Σωτήρα και Λυτρωτή μας Αναστάντα Κύριο και διαλαλούμε το μήνυμα της Αναστάσεως, για να φτάσει σε κάθε ανθρώπινη καρδιά, ως τα πέρατα του κόσμου και τα έσχατα της ιστορίας. Ψάλλουμε, αναρίθμητες φορές, με δάκρυα χαράς στα μάτια και παλλόμενη από συγκίνηση καρδιά, τον νικηφόρο παιάνα του Πάσχα, τον πιο νικηφόρο και ενθουσιώδη παιάνα, που ακούστηκε ποτέ από ανθρώπινα χείλη: **«Χριστός Ανέστη εκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας και τοις εν τοις μνήμασι ζωήν χαρισάμενος»!**

ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΘΕΣΠΕΣΙΑ ΥΜΝΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Το Άγιο Πάσχα είναι η κορυφαία εορτή της Εκκλησίας μας. Η Εκκλησιαστική μας Ιστορία μας πληροφορεί πως μαζί με την εβδομαδιαία εορτή της Κυριακής η εορτή του Πάσχα είναι η αρχαιότερη χριστιανική εορτή. Κατ' αυτή εορτάζεται το μέγα γεγονός της εκ των νεκρών αναστάσεως του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, η νίκη Του κατά του Άδη και του θανάτου, η απαρχή της ημών αναστάσεως και ο θρίαμβος της ζωής!

Το χαρμόσυνο αυτό γεγονός φρόντισε η Αγία μας Εκκλησία ανά τους αιώνες να το εορτάζει με ξεχωριστή λαμπρότητα. Μεγάλοι ποιητές υμνογράφοι και μελωδοί συνέθεσαν για τη μεγάλη αυτή εορτή, ύμνους άφθαστου μεγαλείου και ποιητικής αξίας. Από τους

γνωστούς υμνογράφους του Πάσχα ξεχωρίζουμε τον άγιο Ιωάννη το Δαμασκηνό και τον Ρωμανό τον Μελωδό. Ο μεν Ιωάννης συνέθεσε τον κανόνα της ακολουθίας του Όρθρου και ο Ρωμανός το κοντάκιο της εορτής.

Ο πιο αγαπητός αναστάσιμος ύμνος είναι αναμφίβολα το **«Χριστός ανέστη, εκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας και τοις εν τοις μνήμασι ζών χαρισάμενος»**. Πρόκειται για τον θριαμβευτικό παιάνα της πιο μεγάλης νίκης όλων των εποχών. Ποτέ δεν έχουν αποδοθεί τόσο πυκνά νοήματα, που για να αναλυθούν θα γράφονταν ένα ολόκληρο βιβλίο, σε ένα τόσο μικρό ύμνο!

Ο κανόνας της εξαίσιας εορτής αποτελεί πραγματικά ένα από τα μεγαλύτερα αριστουργήματα της παγκοσμίου λογοτεχνίας, όλων των εποχών. Ο μεγαλύτερος ποιητής και μελωδός της Εκκλησίας μας, ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός (7^η αιών.), συνέθεσε αυτό το υπέροχο ποίημα σαφώς κάτω από θεία έμπνευση. Η αξία του έγκειται αφ' ενός μεν στην καταπληκτική λογοτεχνική του σύνθεση, στον πλούτο και το σπάνιο λεξιλόγιο, στις ζωηρές εικόνες, στην πλοκή των γεγονότων κλπ και αφ' ετέρου στα σπουδαιότατα θεολογικά μηνύματα που υπάρχουν σ' αυτόν. Είναι γνωστό πως ο μεγάλος ποιητής χρησιμοποίησε ως βάση των τροπαρίων του αναστάσιμου κανόνα αποσπάσματα από τους πανηγυρικούς λόγους του αγίου Γρηγορίου του Ναζιανζηνού, του μεγάλου αυτού ποιητή της Εκκλησίας μας, του οποίου ακόμα και τα πεζά κείμενα είναι από μόνα τους καταπληκτικά ποιήματα!

Αρχίζοντας από την α' Ωδή ο ιερός υμνογράφος παραλληλίζει το Χριστιανικό με το Ιουδαϊκό Πάσχα. Όπως οι Ισραηλίτες με τη θαυμαστή επέμβαση του Θεού πέρασαν από τη σκλαβιά της Αιγύπτου στην ελευθερία, έτσι και εμείς με την αγία Ανάσταση του Χριστού περάσαμε από τη σκλαβιά της νοητής Αιγύπτου, της αμαρτίας και της φθοράς στη λύτρωση και τη θέωση. Καλείται λοιπόν ολόκληρη η ανθρωπότητα να εορτάσει λαμπρά το μεγάλο και σωτήριο αυτό γεγονός. **«Αναστάσεως ημέρα λαμπρινθώμεν λαοί, Πάσχα Κυρίου Πάσχα, εκ γαρ θανάτου προς ζών και εκ γης προς ουρανόν Χριστός ο Θεός, ημάς διεβίβασεν, επινίκιον άδοντας»**.

Στο δεύτερο και τρίτο τροπάριο καλούνται οι πιστοί να καθαρίσουν τις αισθήσεις για να μπορέσουν να δουν το

εκθαμβωτικό αναστάσιμο φως. Καλούνται επίσης οι ουρανοί, η γη, όλος ο ορατός και ο αόρατος κόσμος να εορτάσει το ευφρόσυνο γεγονός της Εγέρσεως του Κυρίου.

Στον ειρμό της γ' Ωδής ο ιερός υμνογράφος προτρέπει τους πιστούς, όπως οι Ισραηλίτες ήπιαν νερό από την άγονη πέτρα, να κοινωνήσουν από την πηγή της αφθαρσίας, **«πόμα καινόν»** που είναι ο Αναστάς Χριστός. Το δεύτερο τροπάριο είναι ίσως το πιο πομπώδες και θριαμβευτικό από όλα τα άλλα, **«Νυν πάντα πεπλήρωται φωτός, ουρανός τε και γη και τα καταχθόνια, εορταζέτω γουν πάσα κτίσις την έγερσιν Χριστού, εν η εστερέωται».**

Η Υπακοή, ποίημα αγνώστου ποιητή, παρουσιάζει αριστοτεχνικά το γεγονός της επισκέψεως των μυροφόρων γυναικών στο τάφο του Κυρίου και τον περίφημο διάλογο αυτών με τον άγγελο της Αναστάσεως.

Στην γ' Ωδή ο ποιητής ανατρέχει στην Παλαιά Διαθήκη, στον προφήτη Αββακούμ, ο οποίος προείδε την ανάσταση του Σωτήρος Χριστού. Επίσης στο δεύτερο και το τρίτο τροπάριο της ίδιας Ωδής αναφέρεται σε προτυπώσεις της αναστάσεως στην Παλαιά Διαθήκη. Ο Χριστός είναι ο **«ενιαύσιος αμνός»** ο **«βροτός αμνός»**, ο **«άμωμος και άγευστος κηλίδος»** του εβραϊκού Πάσχα. Προτρέπονται επίσης οι πιστοί να σκιρτήσουν από χαρά, όπως **«Ο θεοπάτωρ Δαβίδ προ της σκιώδους κιβωτού»**, διότι **«ανέστη Χριστός ως παντοδύναμος».**

Στην ε' Ωδή μας προτρέπει να μιμηθούμε τις άγιες μυροφόρες και όπως εκείνες, **«Ορθρίσωμεν όρθρου βαθέως και αντί μύρου τον ύμνον προσοίσομεν τω Δεσπότη»**, ο Οποίος είναι ο ήλιος της δικαιοσύνης και ανατέλλει χάριν κάθε ζωής. Στο γ' τροπάριο της ίδιας Ωδής προτρέπει τους πιστούς να προσέλθουν **«λαμπαδηφόροι»** για να συνεορτάσουν **«ταις φιλεόρτοις τάξεσι»** το σωτήριο Πάσχα του Θεού.

Στην στ' Ωδή ο ιερός ποιητής αναφέρεται στη θαυμαστή προτύπωση της Αναστάσεως του Κυρίου στο πρόσωπο και τα παθήματα του προφήτη Ιωνά. Στο δεύτερο τροπάριο παραλληλίζεται η θαυμαστή μετά τόκον παρθενία της Θεοτόκου με τη θαυμαστή έγερση του Κυρίου από τον τάφο χωρίς να αφήσει ίχνη.

«Φυλάξας τα σήμαντρα σώα Χριστέ, εξηγέρθης του τάφου, ο τας κλεις της παρθένου μη λυμηνάμενος εν τω τόκω σου...».

Υπέροχο είναι πραγματικά και το κοντάκιο της εορτής, ποίημα του μεγάλου ποιητή των κοντακίων Ρωμανού του Μελωδού (στ' αιών.). **«Ει και εν τάφω κατήλθες αθάνατε...»** και ο οίκος **«Τον προ ηλίου Ήλιον...»** Σε αυτά υμνείται η μεγάλη νίκη του Χριστού κατά του Άδη και το μεγάλο θάρρος των αγίων μυροφόρων γυναικών, οι οποίες πήγαν στον ζώήβρυτο τάφο του Χριστού και είχαν την ξεχωριστή τιμή να δουν πρώτες τον Κύριο αναστάντα.

Η ζ' και η' Ωδή γ', όπως είναι γνωστό, αναφέρονται στο πάθος και τη θαυμαστή διάσωση των αγίων τριών Παίδων της Παλαιάς Διαθήκης, Οι ευλογημένοι εκείνοι Παίδες είναι ξεκάθαρη προτύπωση του Χριστού, του Πάθους και της Αναστάσεώς Του. Αυτός που έσωσε τους αδίκως παθόντας Παίδες από την κάμινο του πυρός της καιομένης **«γενόμενος άνθρωπος, πάσχει ως θνητός και διά πάθους το θνητόν αφθαρσίας ενδύει ευπρέπειαν».** Το δεύτερο τροπάριο της ζ' Ωδής είναι μια καταπληκτική νικητήρια ωδή, **«Θανάτου εορτάζομεν νέκρωσιν, άδου την καθαίρεσιν...».** Υμνείται η ήττα του μεγαλυτέρου και μέχρι τότε ανίκητου εχθρού του ανθρώπου, του θανάτου, που είναι προϊόν της αμαρτίας. Στον ειρμό της η' Ωδής εξαιρείται η αγία ημέρα της Αναστάσεως, ως **«Κλητή και αγία ημέρα...βασιλής και κυρία, εορτών εορτή και πανήγυρις εστί πανηγύρεων, εν ή ευλογούμεν Χριστόν εις τους αιώνας».**

Η θ' Ωδή του περιφήμου αυτού κανόνα είναι το ποιητικότερο μέρος του. Όπως είναι γνωστό η θ'Ωδή των κανόνων είναι αφιερωμένη στη Θεοτόκο. Σ' αυτή ο ιερός υμνογράφος επιστράτευσε όλο το ποιητικό του ταλέντο και συνέθεσε, υπό θεία έμπνευση φυσικά, τροπάρια άφθαστου μεγαλείου. Με άκρατο λυρισμό αποκαλεί την θεοδόχο Παρθένο νοητή **«Νέα Ιερουσαλήμ»** και **«Σιών»** και την προτρέπει να φωταγωγηθεί, να χορέψει και να χαρεί για την έγερση του θείου τόκου Της. Στο δεύτερο τροπάριο εξαιρείται η θεία και φίλη γλυκύτατη υπόσχεση, που μας έχει δώσει ο Αναστάς Χριστός και είναι για μας **«άγκυρα ελπίδος»**, ότι θα είμαστε ενωμένοι με Αυτόν στους ατέρμονες αιώνες. Επίσης στο τρίτο τροπάριο υμνείται το άγιο Πάσχα και ονομάζεται μέγα και ιερότατο και δέεται ο ποιητής στην Σοφία και το Λόγο του

Θεού, τον Αναστάντα Κύριο, να μας αξιώσει να μετάσχουμε **«εν τη ανεσπέρω ημέρα της βασιλείας»** Του.

Καταπληκτικά και ποιητικά αριστουργήματα είναι επίσης και τα τέσσερα στιχηρά των αίνων, **«Πάσχα ιερόν ημίν σήμερον αναδέδεικται...»**, **«Δεύτε από θέας, γυναίκες ευαγγελίστριαι...»**, **«Αι μυροφόραι γυναίκες όρθρου βαθέως...»** και **«Πάσχα το τερπνόν...»**. Σε αυτά υμνείται το μέγα γεγονός της αναστάσεως, καθώς επίσης και ο πρωταγωνιστής του ο Αναστάς Κύριος. Τα ιερά πρόσωπα των αγίων μυροφόρων καθίστανται οι αψευδείς και ενθουσιώδεις ευαγγελίστριες της πιο ευφρόσυνης αγγελίας όλων των εποχών, **«της αναστάσεως Χριστού»**.

Τέλος στο θεσπέσιο δοξαστικό των αίνων **«Αναστάσεως ημέρα και λαμπρινθώμεν τη πανηγύρει...»** καλούμαστε όλοι να αφήσουμε την κακία και **«αλληλους περιπτυξώμεθα. Είπωμεν αδελφοί, και τοις μισούσιν ημάς, συγχωρήσωμεν πάντα τη αναστάσει»**, για να μπορέσουμε έτσι, με ένα στόμα, να ψάλλουμε άπειρες φορές και με δάκρυα χαράς στα μάτια, το νικητήριο παιάνα μας, **«Χριστός ανέστη εκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας και τοις εν τοις μνήμασι, ζών ην χαρισάμενος»**.

Ο ΑΝΑΣΤΑΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΩΣ Η ΑΠΑΡΧΗ ΤΩΝ ΚΕΚΟΙΜΗΜΕΝΩΝ

Η ένδοξος Ανάσταση του Κυρίου μας Ιησού Χριστού αποτελεί το θριαμβευτικό πέρας του επί γης σωτηριώδους έργου Του. Η Ενανθρώπησή Του είναι η ευλογημένη αρχή της πραγματώσεως του έργου της σωτηρίας του κόσμου. Η Ανάστασή Του είναι η επιτυχής ολοκλήρωσή του. Η Ορθόδοξος Καθολική Εκκλησία μας, μόνη Αυτή, σε αντίθεση με τις άλλες χριστιανικές ομάδες, ενστερνίστηκε και ζει έντονα το μυστήριο της θείας οικονομίας χαρακτηρίζεται δε ως η Εκκλησία της Αναστάσεως, διότι εορτάζει συνεχώς, κάθε Κυριακή, και όχι μόνο την εορτή του Πάσχα, το γεγονός της Αναστάσεως του θείου Αρχηγού Της. **«Η Ορθοδοξία είναι απ' άκρου εις άκρον κατηυγασμένη από το φως της Αναστάσεως. Η Ανάστασις του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού Χριστού, με το θεολογικόν και λειτουργικόν της περιεχόμενον, σφραγίζει όλην την σκέψιν και όλον τον βίον της Εκκλησίας»** (B. Μουστάκης, Θ.Η.Ε. τομ. 2, στ. 591).

Πολλά είναι τα σωτήρια αποτελέσματα του γεγονότος της Αναστάσεως του Χριστού. Η απόδειξη της θεότητός Του (Ρωμ.α΄4). Η νίκη κατά του διαβόλου (Α΄Κορ. ιε΄ 55), η κατάργηση του άδου και του θανάτου (Ωσηέ ιγ΄ 14), Η απελευθέρωση των πνευμάτων από τα δεσμά του άδου (Α΄Πετρ. γ΄18), κλπ. είναι μια σπουδαία σωτηριολογική παράμετρος της Αναστάσεως του Κυρίου είναι η απαρχή της αναστάσεως και ημών των ανθρώπων. Ο Κύριος Ιησούς Χριστός Χριστός είναι ο κύριος και ο χορηγός της ζωής, διότι είναι ο ίδιος η ζωή (Ιωάν. ΄4, ε΄24,26). Κατά τη διάρκεια της επί γης ζωής Του απέδειξε ότι Αυτός είναι ο διαχειριστής της ζωής ανασταίνοντας από τους νεκρούς την κόρη του Ιάειρου (Ματθ.ε΄21-42), το γιο της χείρας στην πόλη Ναϊν (Λουκ.ζ΄11-17), το Λάζαρο (Ιωάν. κεφ. ια΄). Διαβεβαίωσε πως αυτός που θα πιστεύει σε Αυτόν «καν αποθάνει ζήσεται» (Ιωάν. ια΄25) διότι Αυτός είναι ο **«ζωήν διδούς τω κόσμω»** (Ιωάν. στ΄33).

Ο παλαιός άνθρωπος της αμαρτίας και της φθοράς, ο οποίος προσωποποιήθηκε στους άρχοντες των Ιουδαίων, επιχείρησε να καταργήσει τη ζωή στο πρόσωπο του Χριστού. Η όντως ζωή όμως δεν πεθαίνει, διότι συνυπάρχει με την ανάσταση. **«Εγώ ειμί η ανάστασις και η ζωή»** (Ιωάν. ια΄25) δήλωσε κατηγορηματικά ο Κύριος. Γι΄ αυτό και ανέστη θριαμβευτικά εκ νεκρών καταργώντας ταυτόχρονα το θάνατο για τους πιστεύοντας σ΄ Αυτόν. «Θανάτου εορτάζομεν νέκρωσιν άδου την καθαίρεσιν», ψάλλει θριαμβευτικά ο ιερός υμνογράφος της Αναστάσεως, (τροπ. ζ΄ ωδής του κανόνος του Πάσχα).

Η Ανάσταση του Κυρίου έγινε **«απαρχή των κεκοιμημένων»** (Α΄Κορ.ιε΄20). Σύμφωνα με την παύλειο θεολογία ο αναστάς Χριστός έκαμε την αρχή της αναστάσεως στον εαυτό Του. Κατά τον ίδιο τρόπο θα αναστήσει μελλοντικά και τα μέλη του σώματός Του, τους πιστούς όλων των εποχών. **«Ο εγείρας τον Χριστόν εκ των νεκρών , ζωοποίηση και τα θνητά σώματα υμών δια το ανοικούν αυτού Πνεύμα υμίν»** (Ρωμ. η΄11). Δια **«της φωνής του υιού του Θεού»** (Ιωάν. ε΄25) θα εγερθούν οι νεκροί και θα ζήσουν.

Εάν ο Χριστός δεν θα είχε αναστηθεί θα «ευρισκόμεθα δε και ψευδομάρτυρες του Θεού, ότι εμαρτυρήσαμεν κατά του Θεού ότι ήγειρε τον Χριστόν, όν ουκ ήγειρεν, είπερ άρα νεκροί ούκ εγείρονται. Ει γαρ νεκροί ουκ εγείρονται , ουδέ Χριστός εγήρεται, ει δε Χριστός

ουκ εγήρεται, ματαία η πίστις υμών, ότι εστέ εν ταις αμαρτίαις υμών, άρα οι κοιμηθέντες εν Χριστώ απώλοντο» (Α΄ Κορ. ε΄15-18). Ο Χριστός όμως αναστήθηκε όντως σε πείσμα των αρνητών Του. Ο Απόστολος Παύλος διακηρύσσει πανηγυρικά ότι **«Νυνί δε Χριστός εγήγερται εκ νεκρών, απαρχή των κεκοιμημένων εγένετο»** (Α΄ Κορ. ιε΄20).

Ο θάνατος εισήλθε στον κόσμο εξαιτίας της παρακοής του πρώτου ανθρώπου του Αδάμ (Γεν. γ΄ κεφ.). Ο θάνατος καταργήθηκε με την υπακοή, το πάθος και την ανάσταση του δευτέρου Αδάμ, του Χριστού (Φιλιπ. β΄ 8). **«Επειδή γαρ δι΄ ανθρώπου ο θάνατος, και δι΄ ανθρώπου ανάστασις νεκρών. Ωσπερ γαρ εν τω Αδάμ πάντες αποθνήσκουσιν, ούτω και εν τω Χριστώ πάντες ζωοποιηθήσονται»**(Α΄ Κορ. ιε΄ 21-23).

Το μήνυμα της Αναστάσεως του Κυρίου είναι το πιο ελπιδοφόρο ευαγγέλιο στην ιστορία του ανθρωπίνου γένους, διότι χάρη στην Ανάσταση του Χριστού νικήθηκε ο μεγαλύτερος εχθρός του ανθρώπου, ο θάνατος, και έτσι ο άνθρωπος έγινε αθάνατος και αιώνιος! Κατά συνέπεια ο πιστός ζώντας αυτή την μακάρια αλήθεια αποβάλλει το άγχος του θανάτου, το οποίο βασανίζει ανελέητα τον άπιστο. Κατάργηση βέβαια του θανάτου σημαίνει κατάργηση της αμαρτίας, διότι **« το δε κέντρον του θανάτου (είναι) η αμαρτία»**(Α΄ Κορ. ιε΄55). Για να καταργηθεί ο θάνατος μέσα σε κάθε άνθρωπο χρειάζεται ο ίδιος να συσταυρωθεί με το Χριστό **«ταις του βίου ηδοναίς»**, για να μπορέσει έτσι να συναναστηθεί μαζί Του(Κολ. γ΄1). Η Ανάσταση του Χριστού δεν έχει καμιά πρακτική αξία για τον άνθρωπο που δεν έχει αυτή τη διάθεση.

Το απλό βιολογικό συμβεβικός του θανάτου δεν αίρει τα παραπάνω, διότι αυτό πλέον δεν είναι θάνατος με την οντολογική σημασία του όρου, αλλά σπορά του φθαρτού σώματος στη γη, για να βλαστήσει αυτό κατόπιν, όπως ο σίτος (Ιωάν. ιβ΄24), άφθαρτο και αθάνατο (Α΄ Κορ. ιε΄ 42).

Οι άνθρωποι, σύμφωνα με τον μέγιστο θεολόγο του αιώνα μας, την σύγχρονη πατερική μορφή της Σερβικής Ορθοδοξίας, π. Ιουστίνο Πόποβιτς, **«κατεδίκασαν τον Θεόν εις θάνατον, ο Θεός όμως διά της αναστάσεως Του «καταδικάζει» τους ανθρώπους εις αθανασίαν»!** (Ι. Πόποβιτς, Άνθρωπος και Θεάνθρωπος, Αθήναι 1970, σελ. 40). Έτσι δια της ενδόξου Αναστάσεως του Κυρίου μας οι

όροι διάβολος, φθορά, θάνατος και άδης ανήκουν στο προχριστιανικό παρελθόν και στο εξωχριστιανικό παρόν. Οι ακτίνες του αναστασίμου ανεσπέρου φωτός φωτίζουν ολόκληρη τη δημιουργία, μέχρι και τα **«καταχθόνια»**, τον κόσμο των πνευμάτων, τα οποία αναμένουν εναγωνίως και τη δική τους, εν Χριστώ, ανάσταση.

ΘΑΝΑΤΟΥ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝ ΝΕΚΡΩΣΙΝ, ΑΔΟΥ ΤΗΝ ΚΑΘΑΙΡΕΣΙΝ!

Το άγιο Πάσχα αποτελεί την κορωνίδα του ορθοδόξου εορτολογίου. Είναι, κατά τον ιερό υμνογράφο της αναστάσεως, η **«εορτή των εορτών και η πανήγυρις των πανηγύρεων»**. Η σημασία της μεγάλης εορτής οφείλεται στο ότι εκφράζει το πέρας και τον τελικό θρίαμβο της επιτυχίας του επί γης απολυτρωτικού έργου του Χριστού. Εορτάζεται πανηγυρικότατα η νίκη του Αγαθού κατά του Κακού, η επικράτηση του φωτός στο νοητό σκοτάδι της αμαρτίας και της φθοράς, η κατάργηση του Άδη και πάνω απ' όλα η αναίρεση του θανάτου, του χειρότερου εχθρού μας!

Η είσοδος του κακού στον κόσμο μαζί με τα άλλα μύρια κακά, έφερε και τον θάνατο, ως την φυσική κατάληξη μιας αφάνταστα μαρτυρικής ζωής. Ο πικρός Άδης υπήρξε ο τόπος κατάληξης όλων των ανθρωπίνων ψυχών. Η έννοια της αθανασίας, ως το σπουδαιότερο αρχέγονο δώρο του Θεού στον άνθρωπο, έμεινε ως μια μακρινή ανάμνηση στην ανθρώπινη σκέψη και ως μια αμυδρή προσδοκία ανάκτησής της στο μέλλον.

Η λαχτάρα για την νίκη του θανάτου εκφράστηκε ποικιλότροπα μέσα στις διάφορες μυθολογίες των λαών. Οι προφήτες και οι συγγραφείς της Παλαιάς Διαθήκης, ως όργανα του Θεού για την προετοιμασία του ανθρωπίνου γένους για την εν Χριστώ σωτηρία, προείδαν πιο καθαρά την μελλοντική νίκη της ζωής κατά του θανάτου. Ο Ίδιος ο Θεός θα δοκιμάσει το πικρό ποτήρι του θανάτου και θα νικήσει τον Άδη, θα τον συλήσει από τους απ' αιώνος δεσμούς του νεκρούς και θα κλείσει οριστικά το δρόμο του θανάτου για τους πιστούς Του. Ο μοναδικός ζωντανός Θεός είναι ο Ίδιος η ζωή και η πηγή της ζωής σε όλα τα όντα. Αυτός **«θανατοί και ζωογονεί, κατάγει εις άδου και ανάγει»** (1 Βασιλ.2,6). Ο Ηλίας και ο Ελισαίος ανασταίνουν νεκρούς στο όνομα του Κυρίου (3 Βασιλ.17,23, 4

Βασιλ.4,33). Ο προφήτης Ωσηέ, προβλέποντας την εις άδου κάθοδον του Μεσσία, την εκ νεκρών ανάστασή Του και την συντριβή του θανάτου διακηρύσσει στους άπιστους συμπατριώτες του **«Πορευθώμεν και επιστρέψωμεν προς Κύριον! ... Υγιάσει ημάς μετά δύο ημέρας, εν τη τρίτη ημέρα εξαναστηθώμεθα και ζησόμεθα ενώπιον αυτού»** (Ωσηέ 6,1) και γι' αυτό σκιρτώντας από άκρατο ενθουσιασμό φωνάζει να το ακούσουν όλοι οι άνθρωποι **«Πού σου η δίκη σου, θάνατε, πού το κέντρον σου άδη;»** (Ωσηέ 13,14).

Στο θεανδρικό πρόσωπο του Κυρίου Ιησού Χριστού βρήκε το ανθρώπινο γένος τον πραγματικό λυτρωτή του. Αυτός, ως ο σαρκωμένος Θεός, υλοποίησε το θείο σχέδιο της σωτηρίας του κόσμου. Πέτυχε τη σωτηρία μας ως διδάσκαλος, ως ιερέυς και ως βασιλεύς. Δίδαξε πρωτόγνωρη διδασκαλία, αποκάλυψε τα μυστήρια του Θεού και έδωσε νέο τρόπο ζωής στους ανθρώπους. Ιερούργησε την πιο αποτελεσματική θυσία όλων των εποχών, με ιερείο άμωμο τον ίδιο Του τον εαυτό, πάνω στον φρικτό Γολγοθά και πέτυχε την περιπόθητη καταλλαγή του ανθρώπου με το Θεό. **«Ο δε Θεός πλούσιος ων εν ελέει, δια την πολλήν αγάπην αυτού ην ηγάπησεν ημάς και όντας ημάς νεκρούς τοις παραπτώμασι συνεζωποίησε τω Χριστώ... και συνήγειρε και συνεκάθησεν εν τοις επουρανίοις»** (Εφ.2,4-6). Τέλος ως θριαμβευτικός νικητής, νίκησε τις αντίθετες δυνάμεις και το κακό, νίκησε το θάνατο και ανέστη από τους νεκρούς, ανελήφθη στους ουρανούς και κάθισε στα δεξιά του Θεού, συνεχίζοντας το απόλυτο και αναντικατάστατο μεσιτικό Του έργο. Αποτέλεσμα: **«Νυνί δε εν Χριστώ Ιησού υμείς οι ποτέ όντες μακράν εγγύς εγενήθητε εν τω αίματι του Χριστού. Αυτός γαρ εστιν η ειρήνη ημών, ο ποιήσας τα αμφότερα εν και το μεσότοιχον του φραγμού λύσας, την έχθραν, εν τη σαρκί αυτού τον κόσμον των εντολών εν δογμασι καταργήσας, ίνα τους δύο κτίση εν εαυτώ εις ένα καινόν άνθρωπον ποιών ειρήνην»** (Εφ.2,13-15).

Ο Ιησούς Χριστός διακήρυξε: **«Εγώ ειμί η ανάστασις και η ζωή, ο πιστεύων εις εμέ κάν αποθάνη ζήσεται»** (Ιωάν.11,25). Αυτός είναι ο μόνος, ο Οποίος μπορεί να νικήσει τον θάνατο. Με την λαμπροφόρο Ανάστασή Του πραγματοποίησε αυτή την λαμπρή νίκη, ανάστησε το σώμα Του και μαζί ολόκληρη την ανθρώπινη φύση.,

δηλαδή όλα τα ανθρώπινα πρόσωπα όλων των εποχών, ως κύτταρα του σώματός Του. Αυτό σημαίνει ότι ο κάθε άνθρωπος είναι ήδη αναστημένος δυνητικά από την ημέρα της Αναστάσεως του Κυρίου. Είναι μια δυνητική κατάσταση την οποία μπορεί να αποδεχτεί και να αξιοποιήσει ο κάθε άνθρωπος. Ο βιολογικός θάνατος, ως προσωρινή κατάσταση, δεν αίρει το γεγονός της αναστάσεως και της αιώνιας ζωής, διότι **«έρχεται ώρα και νυν εστιν, ότι οι νεκροί ακούσουσι της φωνής του Υιού του Θεού και οι ακούσαντες ζήσονται»** (Ιωάν.5,25). **«Ο εγείρας τον Χριστόν εκ νεκρών ζωοποιήσει και τα θνητά σώματα υμών δια το ενοικούν αυτού Πνεύμα εν υμίν»** (Ρωμ.8,11). Αυτή είναι (πρέπει να είναι) η μόνιμη χαρά στις ψυχές των πιστών του Χριστού, διότι έχουμε τη βεβαιότητα, ότι χάρις στην Ανάσταση του Κυρίου μας, **«μεταβεβήκαμεν εκ του θανάτου εις την ζωήν»** (1 Ιωάν.3,14) και **« Πας ο ζων και πιστεύων εις εμέ ου μη αποθάνη εις τον αιώνα»** (Ιωάν.11,26).

Απτά παραδείγματα της αναστάσεώς μας είναι οι θαυμαστές νεκραναστάσεις που έκανε ο Κύριος κατά την επί της γης παρουσίας Του. Οι αναστάσεις της κόρης του Ιαείρου (Μαρκ.5,21-42, του γιου της χείρας στη Ναϊν (Λουκ.7,11-17), του Λαζάρου (Ιωάν.11,1-44). Επίσης η ανάσταση των **«κεκοιμημένων αγίων»** (Ματθ.27,52) κατά την ημέρα της Σταυρώσεως του Κυρίου είναι οι προάγγελοι και της δικής μας αναστάσεως.

Η λαμπροφόρος Ανάσταση του Σωτήρος μας σημαίνει ακόμα και την οντολογική αλλαγή του κόσμου. Ο παλαιός πτωτικός κόσμος της φθοράς άλλαξε κυριολεκτικά σύσταση, διότι με την Ανάσταση του Κυρίου νικήθηκαν οι αντίθετες δυνάμεις και απαλλάχτηκε από το κράτος του διαβόλου. Χάρη στην Ανάσταση του Χριστού ξαναβρήκε ο κόσμος την πραγματική του θέση μέσα στη θεία δημιουργία. Τη φθορά, που δημιούργησε η πτώση, διαδέχτηκε η αφθαρσία. Ο πιστός άνθρωπος δεν ζει πλέον για να πεθάνει, αλλά ζει για να μεταβεί στην αιωνιότητα και να συμβασιλεύει αιώνια με τον Χριστό.

Το μέγα και ανεπανάληπτο γεγονός της Αναστάσεως του Κυρίου είναι για τους πιστούς Του μια διαρκής χαρά και ατέλειωτη αισιοδοξία. Η Ορθοδοξία μας ζει ακατάπαυτα την εορτή του Πάσχα. Κάποιοι ετερόδοξοι μελετητές αποκάλεσαν την Ορθόδοξη Καθολική Εκκλησία μας ως την Εκκλησία της Αναστάσεως, διότι κάθε Κυριακή είναι για μας Πάσχα! Οι άγιοι Απόστολοι έγιναν οι διαπρύσιοι

κήρυκες του Ευαγγελίου στα έθνη χάρις στην εμπειρία της Αναστάσεως του Σωτήρος Χριστού. Τα νέφη των Μαρτύρων θυσίασαν την πολύτιμη ζωή τους χάρις στην βεβαιότητα της Αναστάσεως. Οι Πατέρες της Εκκλησίας μας ζούσαν το γεγονός της Αναστάσεως ως μια ατέρμονη προσωπική συγκλονιστική εμπειρία.

Αυτήν ακριβώς την αναστάσιμη χαρά και αισιοδοξία θέλει η αγία μας Εκκλησία να μεταδώσει και σε μας σήμερα. Μας καλεί να αποβάλλουμε το άγχος της καθημερινότητας και κυρίως το φόβο του θανάτου και να διαποτίσουμε την ύπαρξή μας με την μακάρια ελπίδα και της δικής μας ανάστασης, της οποίας τεκμήριο και απαρχή υπήρξε η Ζωηφόρος Ανάσταση του Λυτρωτή μας Χριστού.

«ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΠΑΓΑΝΙΣΤΙΚΕΣ «ΝΕΚΡΑΝΑΣΤΑΣΕΙΣ»

Η ανάσταση του Κυρίου μας Ιησού Χριστού αποτελεί για όλους τους πιστούς Του το πιο χαρμόσυνο και ελπιδοφόρο γεγονός της ανθρώπινης ιστορίας, διότι είναι η μεγαλύτερη νίκη όλων των εποχών κατά του έχθιστου εχθρού του ανθρώπου, του τυραννικού Άδη και του πικρού θανάτου. Ο δικός Του θάνατος έγινε ο θάνατος του θανάτου μας! Αυτή ακριβώς η συνειδητοποίηση μας κάνει να σκιρτούμε από άρρητη αγαλλίαση και να πανηγυρίζουμε λαμπρά την «βασιλίδα και κυρία» εορτή, κατά τον ιερό και θεσπέσιο υμνογράφο του Πάσχα.

Όμως δυστυχώς δε χαίρονται όλοι οι άνθρωποι αυτή την αγία ημέρα, αλλά κάποιοι πράττουν το αντίθετο, λυπούνται και πασχίζουν να μειώσουν την αξία της μπροστά στα μάτια όλων των λαμπρά εορταζόντων πιστών του αναστάντος Χριστού. Είναι ολοφάνερο πως η αμαρτία δημιούργησε στα μυαλά τους σοβαρή νοητική στέρηση, ώστε να μη μπορούν να στοχαστούν ούτε στο ελάχιστο το ασύλληπτο μέγεθος της θείας δωρεάς, η οποία απορρέει από τον όλβιο κενό τάφο του Κυρίου και τη λαμπροφόρο έγερσή Του. Το νυσταλέο βλέμμα τους είναι στραμμένο προς τον σκοτεινό και αραχνιασμένο Άδη και όχι προς τον ολόφωτο ουρανό, που είναι πλημμυρισμένος από το ανέσπερο αναστάσιμο φως. Αποστρέφονται την ελευθερία του ουρανού και ορέγονται τα δεσμά του υποχθόνιου δεσμοτηρίου του «**διαβόλου και των αγγέλων αυτού**» (Ματθ. 25,41). Τέλειος παραλογισμός!

Ένα από τα πιο ανόητα επινοήματά τους κατά της αναστάσεως του Κυρίου είναι η συσχέτισή της με τις «αναστάσεις» των διαφόρων παγανιστικών «θεοτήτων». Κάθε χρόνο τις ημέρες του Πάσχα βλέπουμε δημοσιευμένα κάποια ανούσια άρθρα, τα οποία επιχειρούν, ανεπιτυχώς φυσικά, να παρουσιάσουν την ανάσταση του Χριστού ως ένα ακόμη μύθο αναστημένου θεού, σαν και αυτών των ειδωλολατρικών θρησκειών της προχριστιανικής αρχαιότητας. Με μια απίστευτη ρηχότητα στα επιχειρήματά τους και με μια γελοία κακοποίηση της ιστορικής αλήθειας, προσπαθούν να «αποδείξουν», ότι ο Ιησούς Χριστός είναι μια κακέκτυπη μυθική επινόηση, αναβίωση του αιγυπτιακού θεού Όσιρη, του συριακού Άδωνι, του φρυγικού Άττι και του Ελληνικού Διόνυσου, οι οποίοι πιστευόταν ότι «αναστήθηκαν» από τον Άδη!

Θέλουν να λησμονούν οι «διαπρεπείς» αυτοί ερευνητές, οι οποίοι αρέσκονται να αυτοπροσδιορίζονται και ως «ορθολογιστές», πως ενώ εκείνοι οι «ψευδοθεοί» ανήκουν στη σφαίρα της πιο νοσηρής φαντασίας και του μύθου, ενώ ο Ιησούς Χριστός είναι πρόσωπο ιστορικό, πέραν πάσης αμφιβολίας. Θέλουν ακόμη να λησμονούν πως ο οποιοσδήποτε συσχετισμός του Χριστιανισμού και η σύγκρισή του με όλα τα ιστορικά θρησκευόμενα είναι ατυχής, διότι το χριστιανικό μήνυμα ουδεμία σχέση έχει με αυτό που ονομάζεται θρησκεία στον εκτός του Χριστιανισμού χώρο.

Πάνω απ' όλα όμως είναι το αβυσσαλέο χάσμα στο υπόβαθρο των «νεκραναστάσεων» των παγανιστικών «θεών» και του Θεανθρώπου Χριστού. Οι μυθολογικές διηγήσεις για τις παγανιστικές «νεκραναστάσεις» έχουν όλες ως βάση κάποια ιδιοτέλεια και μάλιστα είναι αναμειγμένες με ικανοποίηση ταπεινών ενστίκτων. Επίσης η «ανάστασή» τους είναι αποτέλεσμα επέμβασης άλλων «θεών», διότι από μόνοι τους είναι εντελώς ανίκανοι να αναστηθούν. Αντίθετα το Πάθος και η Ανάσταση του Χριστού ενέχει την τέλεια ανιδιοτέλεια. Ο Ιησούς Χριστός, όντας τέλειος Θεός, δέχεται εκούσια να υποστεί τον επώδυνο και ταπεινωτικό σταυρικό θάνατο, για τη σωτηρία του κόσμου και ανασταίνεται από τους νεκρούς αφ' εαυτού, ως Θεός παντοδύναμος.

Για του λόγου το αληθές θα παραθέσουμε εν συντομία τους μύθους των «νεκραναστημένων» παγανιστικών «θεών», για να

διαπιστώσουμε τη γελοία σύγκριση που επιχειρείται με την λαμπροφόρο ανάσταση του Χριστού.

Μια από τις προσφορότερες συγκρίσεις είναι αυτή του συριακού «θεού» Άδωνι. Σύμφωνα με το μύθο η ψευτοθεά του τυφλού ερωτικού ενστίκτου Αφροδίτη ενέπνευσε σφοδρό ερωτικό πάθος στη Μυρσίνη για τον πατέρα της Θύαντα, επειδή εκείνος δεν τιμούσε τη «θεά» δια της ιεράς πορνείας. Μέσα στην παραφροσύνη που ενέβαλε η «θεά» σ' αυτούς πραγματοποιήθηκε η εμετική αιμομιξία, καρπός της οποίας υπήρξε ο όμορφος Άδωνις (= Κύριος). Αυτόν τον νέο αγάπησε παράφορα και έκαμε ερωμένο της η Αφροδίτη. Όμως ο έτερος εραστής της ο άγριος θεός του πολέμου Άρης, εξαιτίας της ζήλιας του, έστειλε έναν άγριο κάπρο ο οποίος κατασπάραξε τον όμορφο νέο αρπάζοντάς τον η θεά του Άδη Περσεφόνη. Η Αφροδίτη θρηνούσε το χαμό του εραστή της, όμως η Περσεφόνη δεν της τον έδινε, διότι τον ήθελε για τον εαυτό της! Τότε ο Δίας κανόνισε κάποιους μήνες να ανεβαίνει στον επάνω κόσμο και να τον χαίρεται ερωτικά η Αφροδίτη.

Ας δούμε και το μύθο της «νεκρανάστασης» του αιγυπτιακού «θεού» Όσιρι. Ο Όσιρις, ήταν αδελφός και εραστής της Ίσιδος, θεάς του έρωτα και προστάτης της μαγείας, όντας μάγισσα η ίδια. Ο αδελφός τους Τυφών ζήλεψε την ευτυχία του αιμομικτικού ζεύγους, διότι ήθελε αυτός την αδελφή του για ερωμένη, και γι' αυτό διαμέλισε τον Όσιρι και έριξε τα κομμάτια του στο Νείλο. Η Ίσις απαρηγόρητη για το χαμό του εραστή αδελφού της μάζεψε τα κομμάτια του και με μαγικές τελετουργίες τον επανέφερε στη ζωή. Όμως δε βρήκε τα γεννητικά του όργανα, τα οποία αναζητούσε μάταια με θρήνους σε όλη τη γη. Χωρίς αυτά δε θα μπορούσε να ξανακάνει εραστή της τον αδελφό της! Πάνω σε αυτή την αναζήτηση συστήθηκαν τα διαβόητα και αισχρά μυστήρια της «θεάς».

Παρόμοιος είναι ο μύθος του φρυγικού «θεού» Άττι. Αυτός σχετιζόνταν με τη λατρεία της Κυβέλης - Άγδιστης, της οποίας ήταν γιος και εραστής! Αυτή του ζητούσε αιώνια ερωτική αφοσίωση. Όταν όμως αυτός αθέτησε την αφοσίωσή του σ' αυτή, προτιμώντας να νυμφευτεί την κόρη του Μίδα, αυτή προκάλεσε στον ανυπάκουο εραστή της φοβερή μανία, εξ' αιτίας της οποίας ο τραγικός νέος αυτοευνουχίστηκε και πέθανε. Η ερωτομανής «θεά» θρηνούσε απαρηγόρητη για το κακό που τη βρήκε. Ο Δίας τη λυπήθηκε και της

υποσχέθηκε ότι θα διατηρήσει το σώμα του Άττι ανέπαφο και θα μπορούσε να κινεί το μικρό του δάκτυλο! Πάνω σε αυτόν τον άθλιο μύθο αναπτύχθηκαν τα φοβερά και αιματηρά μυστήρια, κατά τα οποία οι νέοι ιερείς της «θεάς», οι περιβόητοι «Γάλλοι», αυτοευνοχίζονταν εν μέσω παθολογικής έκστασης και άγριων κραυγών. Ένεκα της φρίκης που προκαλούσε το αποκρουστικό θέαμα των ευνουχισμών απαγορεύτηκαν στα Ρωμαϊκά χρόνια!

Γνωστός είναι και ο μύθος του Ζαγρέα – Διόνυσου. Αυτός ήταν καρπός του εμετικού αιμομικτικού έρωτα του Διός με την κόρη του Περσεφόνη. Η ζηλόφθονα Ήρα παρακίνησε τους τερατώδεις τιτάνες να τον κατασπαράξουν, ενώ εκείνος έπαιζε ανέμελος, και να φάνε τις σάρκες του. Η Αθηνά κατάφερε να διασώσει την καρδιά του Διονύσου από τους κανίβαλους «θεούς», την έφερε στο Δία, ο οποίος την κατάπιε. Κατόπιν με το βιασμό της Σεμέλης, κόρης του Κάδμου, γεννήθηκε ο νέος Διόνυσος. Αυτό εννοούν ως ... ανάσταση!

Μελετώντας αυτές τις ανόητες μυθολογικές διηγήσεις δε βρίσκουμε κανένα, μα κανένα στοιχείο που να είναι κοινό με την ανάσταση του Χριστού. Οι παγανιστικοί «θεοί» είναι χαμένοι μέσα στη δίνη των παθών και των αδυναμιών τους. Αντίθετα ο Ιησούς Χριστός υπήρξε απόλυτα απαθής. Ουδεμία νύξη γίνεται σε ολόκληρη την αγία Γραφή για κάποιο πάθος ή αδυναμία Του. Είναι ο μόνος που τόλμησε να ρωτήσει: **«τις εξ' υμών ελέγχει με περί αμαρτίας»** (Ιωάν.8,46). Ο Σωτήρας μας δε ζούσε για τον εαυτό Του, αλλά για τη σωτηρία του κόσμου. Ο Ίδιος ομολόγησε ενώπιον του Πιλάτου: **«Εγώ εις τούτο γεγέννημαι και εις τούτο ελήληθα εις τον κόσμον, ίνα μαρτυρήσω τη αληθεία»** (Ιωάν.18,37), διότι **«η χάρις και η αλήθεια δια Ιησού Χριστού εγένετο»** (Ιωάν.1,17. Ο Θεός απέστειλε τον Υιόν Του στον κόσμο **«ίνα σωθή ο κόσμος δι' αυτού»** (Ιωάν. 3,17).

Ας μας παρουσιάσουν οι θιασώτες του παγανισμού έστω και μια περίπτωση κάποιου «θεού» που να νοιάστηκε πραγματικά για το ανθρώπινο γένος και να θυσίασε τη ζωή του γι' αυτό. Όσο και να ψάξουν δε βρουν πραγματικά φιλόανθρωπο «θεό», διότι όλοι τους ήταν μισάνθρωποι και απάνθρωποι. Αντίθετα, οι «θεοί» κάρφωσαν στον Όλυμπο τον ευεργέτη τον ανθρώπων τιτάνα Προμηθέα! Στην αρχαιοελληνική γραμματεία παρουσιάζονται οι άνθρωποι ως τραγικές υπάρξεις καταφρονημένες από την ψευτοκοινωνία των

«θεών». Οι άνθρωποι χρησίμευαν στους «θεούς» να τους λατρεύουν και να ικανοποιούν μέσω αυτών τα ταπεινά τους πάθη. Τη μεγαλύτερη αξία για τους «θεούς» είχαν οι όμορφες θνητές, τις οποίες ήθελαν για ερωμένες τους, ή τους όμορφους νέους για ερωμένους τους (π.χ. Γανυμήδης)! Η τελική κατάληξη της ζωής των θνητών ήταν ο **«ηερόεντας»** (ομιχλώδης και σκοτεινός) Άδης! Σύμφωνα με τον Όμηρο **«αύτη δίκη εστί βροτών, ότε τις κε θάνησιν»** (αυτή είναι η μοίρα των ανθρώπων, όταν κάποιος πεθάνει) (Ομ.Οδυσ.Λ',214).

Το πραγματικό ιστορικό γεγονός της αναστάσεως του Λυτρωτή μας Χριστού δεν έχει καμιά σχέση με οποιαδήποτε μυθολογική παγανιστική εκδοχή. Η λαμπροφόρος ανάσταση του Κυρίου μας είναι μοναδικό και ανεπανάληπτο γεγονός στην ανθρώπινη ιστορία, διότι αυτό άλλαξε την πορεία του κόσμου και μετάλλαξε τη φύση του. Ο Χριστός απάλλαξε δια παντός το ανθρώπινο γένος από τα αιώνια τυραννικά δεσμά του Άδη, νικώντας κατά κράτος τον άρχοντα του καταχθόνιου δεσμοτηρίου των ανθρωπίνων ψυχών. Τώρα μπορούμε να ρωτήσουμε με χαρά και άρρητη ευφροσύνη: **«Πού η δίκη σου θάνατε; Πού το κέντρον σου Άδη;»** (Ωσηέ 13,14). Την αγία ημέρα του Πάσχα, τη στιγμή που οι θλιβεροί πολέμιοι της αναστάσεως γρυλίζοντας ξεφυλλίζουν τις σκονισμένες μυθολογίες για να βρουν «κοινά στοιχεία» της αναστάσεως του Χριστού, με τις «αναστάσεις» των γελοίων παγανιστικών «θεών», εμείς σκιρτώντας από ανείπωτη χαρά και αγαλλίαση, **«Θανάτου εωρτάζομεν νέκρωσιν Άδου την καθαίρεσιν»**, εις πείσμα και καταισχύνη όλων των διαχρονικών εχθρών του πραγματικού θριαμβευτή και νικητή του θανάτου, του Αναστάντος Χριστού μας!

Η ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΕΩΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ

Το θεσπέσιο γεγονός της εκ νεκρών Αναστάσεως του Κυρίου μας Ιησού Χριστού αποτελεί για τη συνείδηση της Αγίας μας Εκκλησίας την φλόγα και τη ζέση, η οποία δίνει τη δύναμη και την ενέργεια σε Αυτή να πορεύεται αταλάντευτη στους αιώνες. Στην αντίθετη περίπτωση **«ει δε Χριστός ουκ εγήγερται, κενόν άρα το κήρυγμα ημών, κενή δε και η πίστις υμών. Ευρισκόμεθα δε και ψευδομάρτυρες του Θεού, ότι εμαρτυρήσαμεν κατά του Θεού ότε ήγειρε τον Χριστόν, όν ουκ ήγειρεν»** (Α΄Κορ.15,14-15). Εάν

έλειπε από την Εκκλησία το γεγονός της Αναστάσεως, Αυτή θα ήταν καταδικασμένη να σβήσει συγχρόνως με τη γέννησή της! Γι' αυτό το λόγο η Ανάσταση του Κυρίου μας είναι για ολόκληρο το χριστιανικό κόσμο, και ιδιαίτερα για την Ορθοδοξία μας, η **«εορτή των εορτών και η πανήγυρις των πανηγύρεων»** και όλοι οι πιστοί **«αγαλομένω ποδί»** προσέρχονται να απολαύσουν την πλούσια πνευματική τράπεζα του Αναστάντα Λυτρωτή μας.

Οι Πατέρες της Εκκλησίας μας με εμφανή ενθουσιασμό έδωσαν στα συγγράμματά τους την αληθινή διάσταση στο μεγάλο γεγονός της Αναστάσεως του Χριστού μας. Ο άγιος Ειρηναίος επίσκοπος Λουγδούνου (Λυώνος),(+199) είναι ένας από αυτούς. Στην περίφημη περί ανακεφαλαιώσεως θεολογία του εντάσσει το γεγονός αυτό στο γενικότερο σχέδιο της σωτηρίας του ανθρωπίνου γένους. Στο θεανδρικό Πρόσωπο του Ιησού Χριστού συντελέστηκε η αναδημιουργία του πεπτωκότος ανθρώπου και ολοκλήρου της κτίσεως (Ειρην. C.H.. III,16,6). Η Ενανθρώπιση και η Ανάσταση του Λυτρωτή είναι οι δύο κορυφαίοι σταθμοί του έργου της απολυτρώσεως. Δια της Ενανθρώπισεως του Λόγου ο Θεός εισέρχεται στην ιστορία, δια της Αναστάσεώς Του ο άνθρωπος εισέρχεται στην αιωνιότητα! Η Ενανθρώπιση είναι η ευλογημένη αρχή η Ανάσταση είναι το θριαμβευτικό πέρας του θείου έργου της σωτηρίας του κόσμου.

Ο πρώτος Αδάμ, ο χοϊκός προπάτοράς μας, σύμφωνα με τον ιερό Πατέρα, εξαιτίας του πονηρού και της δικής του συγκαταθέσεως εξέπεσε και έγινε φορέας του κακού και της αμαρτίας και υποκείμενος του θανάτου. Ο Χριστός, ο δεύτερος Αδάμ (Α΄Κορ.15,45) επειράσθη και Αυτός από τον πονηρό για την ικανοποίηση της φυσικής ανάγκης της τροφής (Γεν.3, 15). Όμως Αυτός δεν υπέκυψε, όπως ο πρώτος Αδάμ, στην παγίδα του πονηρού. Έμεινε υπάκουος στο θέλημα του **«πέμπψαντός του πατρός»** (Ιωάν.4,34). Η έπαρση του χοϊκού Αδάμ απέκοψε το ανθρωπινό γένος από τη ζωή και το οδήγησε στο θάνατο. Αντίθετα η έσχατη υπακοή και η ταπείνωση (Φιλ.2,8) του Χριστού νίκησε το θάνατο και επανένωσε την ανθρωπότητα με τη ζωή, (Ειρην. C.H.V.21,3, P.G.7,1181-1182 και Επίδ. Αποστ. Κηρύγμ. 33).

Ο θάνατος δεν είναι στοιχείο της ανθρωπίνης φύσεως, αλλά είναι προϊόν της αμαρτίας (Ρωμ.6,23). Ο άνθρωπος δημιουργήθηκε από

το Θεό να ζει αθάνατος. Η αμαρτία όμως εισήγαγε τον θάνατο στην ανθρώπινη φύση ως αφύσικη κατάσταση. Η νίκη του Χριστού κατά του θανάτου και του Άδη θεράπευσε την ανθρώπινη φύση από το ξένο και αφύσικο αυτό στοιχείο. Η Ανάσταση δε του Λυτρωτή **«απαρχή (της αναστάσεως) των κεκοιμημένων εγένετο»** (Α΄Κορ.15,20). Η Ανάσταση του Κυρίου κατέρριψε όλους τους φραγμούς που εμποδίζουν τον άνθρωπο να εισέλθει στην αιωνιότητα,(Ειρην. C.H.V.23, 2, P.G.7, 1182-1183). Η εν Χριστώ σωτηρία είναι ουσιαστικά **«εκκένωσις του θανάτου»** και χορήγηση της ζωής (Ειρην. C.H.III,23,7).

Το ξύλο της Εδέμ (Γεν.β΄ κεφ) έγινε η αιτία της πτώσεως του πρώτου ανθρώπου. Δι' αυτού ο γενάρχης ξέπεσε και κατέστη θνητός. Το ξύλο του Σταυρού έγινε αιτία να ξαναγίνει πάλι ο άνθρωπος αθάνατος. **«Η αμαρτία, γράφει ο ιερός πατήρ, η οποία προήλθεν εκ του ξύλου, εξηλείφθη δια του ξύλου της υπακοής, επί του οποίου εσταυρώθη ο Υιός του ανθρώπου, υπακούων εις τον Θεόν, καταργήσας ούτω την γνώσιν του κακού συνετέλεσεν, ώστε να ανθίση εις τας ψυχάς των ανθρώπων η γνώσις του καλού. Επειδή δε το κακόν συνίσταται εις την ανυπακοήν κατά του Θεού, το καλόν συνίστα εις την υπακοήν. . . Ὡστε δια της μέχρι θανάτου, και δη θανάτου Σταυρού, υπακοής του εξιλέωσε την αρχαίαν διά του ξύλου προκληθείσαν ανυπακοήν. . . Ἦτο δίκαιον και αναγκαίον αυτός, ο οποίος κατέστη ορατός, να οδηγήσῃ όλα τα ορατά πράγματα εις την εις την συμμετοχήν του Σταυρού Του και ούτως υπό την ορατήν Του μορφήν η επίδρασις Του εγένετο αισθητή εις όλα τα ορατά πράγματα»** (Ειρην. Επίδ. Αποστ. Κηρύματος 34).

Το μέγα γεγονός της Αναστάσεως του Σωτήρος ο άγιος Ειρηναίος το συνδυάζει με το μυστήριο της θείας Ευχαριστίας. Η πραγματικότητα της Αναστάσεως συνδέεται με την πραγματικότητα της αληθούς μεταβολής του άρτου και του οίνου σε Σώμα και Αίμα Χριστού (Ειρην. C.IV,18,4-5). Ο κοινωνών του αναστημένου και αυθαρτοποιημένου Σώματος του Κυρίου, καθίσταται και ο ίδιος δυνάμει αναστηθείς και αφθαρτοποιηθείς εν Χριστώ (C.IV,5,5 και 33,2).

Η πίστη στην Ανάσταση του Κυρίου, κατά τον ιερό πατέρα, αποτελεί το θεμελιώδες κεφάλαιο της χριστιανικής σωτηριολογίας.

«Εάν (ο Χριστός) δεν εγεννήθη, άρα δεν απέθανε, και εάν δεν απέθανε, δεν ανέστη εκ νεκρών, δεν εθριάμβευσεν άρα επί του θανάτου και δεν κατήργησε το κράτος του, και εάν δεν εθριάμβευσεν επί του θανάτου, πως θα δυνηθώμεν να υψωθώμεν μέχρι της ζωής ημείς, οι οποίοι εξ αρχής υποκείμεθα εις τον θάνατον, Όσοι λοιπόν δεν παραδέχονται την σωτηρίαν του ανθρώπου, και δεν πιστεύουν, ότι ο Θεός θα τους αναστήση εκ νεκρών, ούτοι περιφρονούν την γέννησιν του Κυρίου ημών. Ο Λόγος του Θεού, ευδοκήσας να σαρκωθεί, εδέχθη αυτήν την γέννησιν, δια να μας αποδείξη την ανάστασιν της σαρκός και να προηγηθή όλων ημών εις τον ουρανό» (Ειρην. Επίδ. Αποστ. Κηρυγμ. 39).

Ο Θεός Λόγος με την θεία Ενανθρώπησή Του έγινε όμοιος με τον άνθρωπο κατά πάντα εκτός της αμαρτίας. Αυτήν την ανθρώπινη τραυματισμένη και αμαυρωμένη από την αμαρτία εικόνα με την Ανάστασή Του την αυθαρτοποίησε και τη θέωσε, έτσι ώστε **«και την εικόνα έδειξεν αληθώς, αυτός τούτο γενόμενος όπερ ήν εικών αυτού, και την ομοίωσιν βεβαίως κατέστησε, συνεξομοιώσας τον άνθρωπον τω αοράτω Πατρί»** (Ειρην. C.H.IV,16,2). Η νέα αναδημιουργηθείσα εν Χριστώ ανθρώπινη φύση είναι η ίδια η ένδοξη μεταναστάσιμη ανθρώπινη φύση του Χριστού και άρα ο **«κολλώμενος τω Κυρίω»** (Α΄Κορ. στ΄17) μετέχει αυτής της θεωμένης και δοξασμένης φύσεως. Χάρη στο σωτηριώδες έργο του Χριστού, με επιστέγασμα την Ανάστασή Του, **«ο γεννητός και πεπλασμένος άνθρωπος κατ'είκόνα και ομοίωσιν του αγεννήτου γίνεται Θεού»** (Ειρην. C.H.IV, 38,3).

Ο Αναστάς Χριστός, όπως ευστοχότατα θεολόγησε ο μεγάλος αυτός πατέρας της αρχαίας Εκκλησίας μας, ανακεφαλαίωσε στον εαυτό Του τον πεπτωκότα άνθρωπο και δια του εκουσίου Πάθους και της Αναστάσεώς Του συνέτριψε ολοκληρωτικά και μόνιμα το κράτος του διαβόλου και κατήργησε τον **«ολετήρα της κτίσεως»**. Η Ανάσταση του Σωτήρος μας είναι το επιστέγασμα της αποκαταστάσεως και ανακεφαλαιώσεως του μεταπτωτικού ανθρώπου και ολοκλήρου της δημιουργίας. Γι' αυτό δικαιολογημένα η αγία μας Εκκλησία μας καλεί να **«Προσέλθωμεν λαμπαδηφόροι, τω προϊόντι Χριστώ εκ του μνήματος, ως νυμφίω, και**

συνεορτάσωμεν, ταις φιλεόρτοις τάξεσι, Πάσχα Θεού το σωτήριο» (Κανών του Πάσχα, β' τροπ. Της ε' ωδής).

ΕΙ ΧΡΙΣΤΟΣ ΟΥΚ ΕΓΕΙΓΕΡΤΑΙ...

Η βεβαία πίστη της Εκκλησίας στην λαμπροφόρο ανάσταση του Χριστού αποτελεί αυτή την ίδια την ύπαρξή Της. Το μέγα και ανεπανάληπτο αυτό γεγονός είναι το ακράδαντο θεμέλιο πάνω στο οποίο είναι θεμελιωμένη και εδραιωμένη. Το Θείο πρόσωπο του Αναστάντα Ιδρυτή Της είναι η ακατανίκητη δύναμη, που τη συγκροτεί, τη συντηρεί και την οδηγεί με ασφάλεια στο σωτήριο προορισμό Της. Οι άγιοι Πατέρες αποφάνθηκαν **«εν ενί στόματι»** πως η ζωή της Εκκλησίας είναι η ακατάπαυτη βίωση του υπερτάτου γεγονότος της Αναστάσεως του Κυρίου. Είναι μια διαρκής συμμετοχή και πρόγευση της Βασιλείας του Θεού, η οποία απορρέει από το ζωοδόχο Τάφο του Χριστού.

Όμως υπάρχει και ο κακόδοξος αντίλογος γι' αυτή την πίστη της Εκκλησίας. Υπάρχουν άνθρωποι, οι οποίοι αρνούνται την Ανάσταση του Χριστού και κάνουν υπεράνθρωπες προσπάθειες να πείσουν για τις μικρόνες απόψεις τους. Υπάρχουν δυστυχώς και κατ' όνομα χριστιανοί, οι οποίοι ερμηνεύουν το ύψιστο γεγονός ως δήθεν συμβολικό λόγο! Όλοι αυτοί καλλιεργούν την προσωπική τους **«αδιάληπτον οδύνην»** (Ρωμ.9,2) και **«τίσουσιν όλεθρον αιώνιον από προσώπου του Κυρίου»** (Β', Θεσ.1,8), διότι σφραγίζουν εθελούσια τους οφθαλμούς τους να μην αντικρύσουν το αναστάσιμο φως.

Φαίνεται πως αρνητές της Αναστάσεως του Χριστού υπήρχαν και στην αρχαία Εκκλησία και μάλιστα στην εκκλησία της Κορίνθου. Ο απόστολος Παύλος αφιερώνει ένα ολόκληρο κεφάλαιο στην Α' προς Κορινθίους Επιστολή του, για να πείσει για το αδιαμφισβήτητο γεγονός της Αναστάσεως του Κυρίου **«Ει δε Χριστός κηρύσσεται ότι εκ νεκρών εγήγερται, πως λέγουσί τινες εν υμίν ότι ανάστασις νεκρών ουκ έστιν' ει δε ανάστασις νεκρών ουκ έστιν, ουδέ Χριστός εγήγερται' ει δε Χριστός ουκ εγήγερται, κενόν άρα το κήρυγμα ημών, κενή δε και η πίστις υμών. Ευρισκόμεθα δε και ψευδομάρτυρες του Θεού, ότι εμαρτυρήσαμεν κατά του Θεού ότι ήγειρε τον Χριστόν, ον ουκ**

ήγειρεν, είπερ άρα νεκροί ουκ εγείρονται' ει γαρ νεκροί ουκ εγείρονται, ουδέ Χριστός εγήγερται. Ει δε Χριστός ουκ εγήγερται, ματαία η πίστις υμών' ότι εστέ εν ταις αμαρτίαις υμών. Άρα και οι κοιμηθέντες εν Χριστώ απώλοντο. Ει εν τη ζωή ταύτη ηλπικότες εσμέν εν Χριστώ μόνο, ελεεινότεροι πάντων ανθρώπων εσμέν» (Α' Κορ.15,12-18).

Είναι όντως φοβερός ο λόγος του αποστόλου των Εθνών. Παράλληλα ξεχειλίζει από τη βεβαία πίστη του στην Ανάσταση του Χριστού, αποπνέοντας άρρητο άρωμα αισιοδοξίας. Δε διστάζει να χαρακτηρίσει τον εαυτό του ψεύτη, απατεώνα και ελεεινό άνθρωπο αν το κήρυγμά του ήταν απογυμνωμένο από την πίστη στην ανάσταση του Χριστού. Αυτή η πίστη του απορρέει από το γεγονός ότι ο Ιησούς Χριστός δεν είναι μόνο άνθρωπος, αλλά ο σαρκωμένος Θεός. Είναι ο **«Υιός του Θεού εν δυνάμει»** (Ρωμ.8,1,4). Είναι ο Υιός **«της αγάπης αυτού... εικών του Θεού του αοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως... αυτός εστιν προ πάντων, και τα πάντα εν αυτώ συνέστηκε»** (Κολ.1,13-17). Φύσει Θεός αληθινός, εκ Θεού αληθινού. Αρχηγός και δοτήρ της ζωής, έχοντας τη ζωή αφ' εαυτού. Ο θάνατος όχι μόνο δεν έχει καμιά σχέση με τη θεία φύση Του, αλλά είναι το φρικτό και ολέθριο αποτέλεσμα αλλότριας επιλογής των κτισμάτων Του από το δικό Του θέλημα. Κατά συνέπεια η ανάστασή Του ήταν η πιο αναγκαστική νομοτέλεια όλων των εποχών. Από αυτή την πίστη απορρέει η βεβαιότητα του αποστόλου Παύλου για την ανάσταση του Κυρίου, διακηρύττοντας πως η πίστη αυτή **«καταγγέλεται εν όλω τω κόσμω. Μάρτυς μου (δε) εστιν ο Θεός, ω λατρεύω εν τω πνεύματί μου εν τω ευαγγελίω του Υιού αυτού»** (Ρωμ.1,8-9).

Ο άγιος απόστολος του Χριστού περιγράφει με τον πιο απαισιόδοξο τρόπο την άρνηση κάποιων στην ανάσταση του Χριστού. Απογυμνωμένο το κήρυγμα του Ιησού από την πίστη στην ανάσταση το θεωρεί όχι μόνον άνωφελο αλλά και επιζήμιο για την ανθρωπότητα, διότι έτσι ο Χριστός υποβιβάζεται στην κατηγορία των πάμπολλων άλλων ιδρυτών θρησκειών, στην κατηγορία των θνητών νομοθετών και κοινωνικών αναμορφωτών και η Εκκλησία Του εντάσσεται στις τόσες άλλες θρησκείες του κόσμου. Λησμονούν όμως πως παρά την παρουσία πλειάδων θρησκειών στον προχριστιανικό κόσμο, η κακοδαιμονία ήταν η μόνιμη τραγική

κατάσταση. **«Ουκ ἔστιν ἀλήθεια, οὐδέ ἔλεος, οὐδέ ἐπίγνωσις Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀρά και ψεύδος και φόνος και κλοπή και μοιχεία κέχυται ἐπὶ τῆς γῆς, και αἵματα ἀφ' αἵμασιν μίσγουσιν»** (Ωσ.4,2. βλ. Ησ.1,17.Αμώς41.Μιχ.2,1). Η θρησκείες δε μπορούσαν να προσφέρουν τίποτε το ουσιαστικό στο ταλαίπωρο ανθρώπινο γένος.

Ο Ενανθρωπήσας Υἱός και Λόγος του Θεοῦ δεν ἦρθε στη γη να ιδρύσει μια ἀκόμη θρησκεία, ἔστω την πιο τέλεια διότι. ο κόσμος εἶχε χορτάσει ἀπό θρησκείες, τελετουργικά, ηθικιστικές διδασκαλίες και κοινωνικές αναμορφώσεις. Δεν ἀποζητούσε πια νέα θρησκεία, ἀλλά καθολική σωτηρία, την οποία προσέφερε μόνον ο Χριστός.

Το γεγονός της Αναστάσεως του Κυρίου ἀποτελεῖ το θριαμβευτικό πέρας του ἐπὶ γῆς σωτηριώδους ἔργου Του. Ο Χριστός ἔγινε ἄνθρωπος, ὄχι ἀπλά να γίνει κοινωνός της ἀνθρωπίνης φύσεως και να προσφέρει βοήθεια στον πεσόντα ἄνθρωπο, ἀλλά ἦρθε στον κόσμο να σώσει ολοκληρωτικά την ἀνθρωπότητα ἀπό τη δίνη του κακοῦ και τα τραγικά ἀποτελέσματα της ἀμαρτίας. Ἦρθε προπάντων να ἐλευθερώσει τον ἄνθρωπο ἀπό το χειρότερο ἐχθρό του, τον πικρό θάνατο, ο οποίος κατέστη, μετὰ την πτώση, νομοτέλεια στη θεία δημιουργία (Γεν.2,17). Ο ἀπόστολος Παῦλος θέλοντας να ἐκφράσει δυναμικά το φοβερό γεγονός του θανάτου, ἀναφώνησε: **«ταλαίπωρος ἐγώ ἄνθρωπος, τις με ρύσεται ἐκ του σώματος του θανάτου τούτου;»** (Ρωμ.7,24). Προορισμός ὄλων των ἀνθρώπων ἦταν ο Ἄδης, η κοινή **«οικία παντί θνητῷ»** (Ἰώβ30,23), **«το σκότος το ἐξώτερον, (ὅπου) ἐκεῖ ἔσται ο κλαυθμός και ο βρυγμός των οδόντων»** (Ματθ.25,30). Ο ἀπαράβατος νόμος της θνητότητας και ο ἀπόλυτος προορισμός κάθε ἀνθρωπίνης ὑπαρξης στον παμφάγο Ἄδη, καθιστούσε τον ἄνθρωπο ὡς το τραγικότερο ὄν της δημιουργίας.

Μοναδικό ἀντίδοτο κατέστη ο θάνατος του Θεοῦ, ο οποίος θανάτωσε το δικό μας θάνατο, ἀφού **«ἐσχάτος ἐχθρός καταργεῖται ο θάνατος»** (Α΄Κορ.15,26). Ο Χριστός **«ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ της κατάρας του νόμου, γενώμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα»** (Γαλ.3,13). Δηλαδή ὑποτάχτηκε ἐθελούσια στην νομοτέλεια του θανάτου, για να καταργήσει το θάνατο. Δέχτηκε να κατέβη στον ἀνήλιο τόπο της βασάνου, τον Ἄδη, για να καταλύσει το αἰώνιο βασίλειό του. **«Ο Θεός ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ της ἐξουσίας του σκοτους, και μετέστησεν εἰς την βασιλείαν του υἱοῦ της**

αγάπης αυτού, εν ω έχομεν την απολύτρωσιν» (Κολ.1,13). Μετά την τιτάνια μάχη και την περιφανή νίκη Του κατά του Άδη, ανέστη θριαμβευτικά διαλύοντας την αχλή και τη σκοτοδίνη της αμαρτίας και ανοίγοντας μια καινούρια σελίδα στην ιστορία του κόσμου. **«Ο Θεός αυτόν υπερύψωσε και εχαρίσατο αυτό όνομα το υπέρ πάν όνομα, ίνα εν τω ονόματι Ιησού Χριστού παν γόνυ κάμψη επουρανίων και επιγείων και καταχθονίων, και πάσα γλώσσα εξομολογήσεται ότι Κύριος Ιησούς Χριστός εις δόξαν Θεού Πατρός»** (Φιλιπ.2,9-11).

Ο θάνατος δεν έχει πια καμιά δύναμη και επιβολή στους πιστούς χάρη στην Ανάσταση του Χριστού, διότι πιστεύουμε ότι **«ο εγείρας τον Χριστόν εκ των νεκρών ζωοποιήσει και τα θνητά σώματα ημών»** (Ρωμ.8,11). Μας διαβεβαίωσε ο Ίδιος ο Κύριος: **«Αμήν αμήν λέγω υμίν ότι ο τον λόγον μου ακούων και πιστεύων τω πέμψαντί με έχει ζωήν αιώνιον, και εις κρίσιν ουκ έρχεται, αλλά μεταβέβηκεν εκ του θανάτου εις την ζωήν»** (Ιωαν.5,24). Πιο ελπιδοφόρος λόγος από αυτόν δεν υπάρχει! Ο φυσικός μας θάνατος είναι ένα ασήμαντο πια γεγονός, το οποίο δεν έχει καμιά ουσιαστική επίπτωση στην ύπαρξή μας. Είναι ένας μεγάλος ύπνος, ώσπου να μας ξυπνήσει ο Αναστημένος Κύριός μας, καθ' ότι **«οι νεκροί ακούσονται της φωνής του Υιού του Θεού, και οι ακούσαντες ζήσονται»** (Ιωάν.5,25)!

Η άρνηση της Αναστάσεως του Κυρίου είναι η πιο εκφραστική όψη της τραγικότητας, την οποία συνεχίζει να βιώνει η αποστατούσα ανθρωπότητα. Άνθρωποι θλιβεροί, οι οποίοι αρέσκονται να αυτοαποκαλούνται «προοδευτικοί» και «θεραπευτές του ορθού λόγου», βασανίζονται να απογυμνώσουν τον Ιησού Χριστό από τη θεία του φύση και ως εκ τούτου πασχίζουν να «αποδείξουν» ότι η ένδοξη Ανάστασή Του είναι μύθος! Στην πραγματικότητα όμως φανερώνουν την εμμονή τους στην προχριστιανική κακοδαιμονία και ομολογούν την πορεία τους στον μηδενιστικό αφανισμό. Χαίρονται να υποστηρίζουν ότι το πέρας του βίου τους είναι ο υγρός τάφος και συνένοικοί τους τα αδηφάγα σκουλήκια! Πιο ακραίος παραλογισμός από αυτόν δεν υπάρχει! Σε τέτοιες έσχατες μορφές κατάντιας οδηγεί τον άνθρωπο η παραζάλη της αμαρτίας!

Η πνευματική τους μυωπία τους εμποδίζει να δουν την υπέρτατη κοσμοϊστορική ανατροπή που συντελέστηκε χάρις στην Ανάσταση του Χριστού. Αφού νικήθηκε κατά κράτος ο διάβολος, η πηγή και ο αίτιος του κακού, **«ο θεός του αιώνος τούτου»** (Β΄Κορ.4,4), ήρθη από τον κόσμο το κακό και θεμελιώθηκε η ατέρμονη Βασιλεία του Θεού (Εφεσ.5,5), η **«καινή ανθρωπότης»** (Εφεσ.2,15), η νέα κοινωνία της αγάπης και της συναδελφώσεως των ανθρώπων, ο λαός ο άγιος **«πάσης φυλής και γλώσσης και λαού και έθνους»** (Αποκ.5,9).

Στη μεταναστάσιμη ιστορική περίοδο του κόσμου το κακό υπάρχει και διαιωνίζεται χάρη στους αρνητές του Χριστού, οι οποίοι ως εντολοδόχοι του **«άρχοντος του κακού»** (Ιωάν.16,11), δίνουν παράταση στην ανθρώπινη κακοδαιμονία. Αυτοί **«ου δύνανται ακούειν τον λόγον»** του Χριστού (Ιωάν.8,44) και **«μη υπακούοντες τω ευαγγελίω»** (Β΄Θεσσ.1,8). Στρέφουν το πρόσωπό τους από το άσβεστο αναστάσιμο φως, διότι η εκτυφλωτική πνευματική λαμπρότητα καταδεικνύει την ολοσκότεινη ψυχική τους κατάσταση.

Για μας τους πιστούς του αναστημένου Χριστού δεν τίθεται ούτε ως απλή σκέψη το δίλημμα **«ει Χριστός ουκ εγείγερται»** (Α΄Κορ.15,13), διότι η πίστη μας στον αναστημένο Λυτρωτή μας είναι τόσο φυσική και απαραίτητη για την ύπαρξή μας, όσο η αναπνοή μας! Μαρτυρούμε στο σύγχρονο αποστατημένο κόσμο πως **«εν αυτώ ζώμεν και κινούμεθα και εσμέν... γένος ουν υπάρχοντες του Θεού»** (Πράξ.17,28) και κατά συνέπεια διακηρύττουμε με σθένος πως καμιά δύναμη δε μπορεί να μας **«χωρίσει από της αγάπης του Χριστού, (ούτε) θλίψις ή στενοχωρία, ή διωγμός, ή λιμός, ή γυμνότης ή κίνδυνος ή μαχαίρα... υπερνικώμεν δια του αγαπήσαντος ημάς»**, διότι ο **«Χριστός ο αποθανών, μάλλον δε και εγερθείς, ος και εστιν εν δεξιά του Θεού... εντυγχάνει υπερ ημών»** (Ρωμ.8,34-38).